

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0223U001100

Державний реєстраційний номер: 0120U101744

Відкрита

Дата реєстрації: 25-01-2023

1. Етапи виконання

Номер етапу: 3

Назва етапу: Вивчення релігійних повідомлень у ЗМІ шляхом психолінгвістичного аналізу

Початок етапу: 01-2022

Закінчення етапу: 12-2022

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02125102

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: пр. Волі, 13, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Телефон: 0332241007

E-mail: post@eenu.edu.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02125102

Адреса: проспект Волі, буд. 13, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380332720127

Телефон: 380332241007

E-mail: post@vnu.edu.ua

WWW: <https://vnu.edu.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

КПКВК:

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7706 - безплатно (договір про науково-технічне співробітництво, тощо)

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 0.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Психологія масових релігійних комунікацій

Назва роботи (англ)

Psychology of Mass Religious Communications

Реферат (укр)

У дослідженні представлено науково-теоретичне обґрунтування та емпіричне вивчення проблеми медіарелігійності особистості як наслідку масових релігійних комунікацій. Для концептуалізації окресленої проблеми проаналізовано особливості релігійного дискурсу, явище масових релігійних комунікацій та їхній вплив на формування сучасної релігійності особистості. Створено інтегральну модель медіарелігійності особистості, яка представлена поєднанням дискурсивної та психосоціальної підструктур. Дискурсивна підструктура медіарелігійності ґрунтується на поєднанні релігійного і медійного дискурсів (медійний релігійний текст), а психосоціальна представлена сукупністю властивостей особистості, що формуються внаслідок включення людини в релігійну практику у медіапросторі. У структурі медіарелігійності виокремлено три компоненти: когнітивний (інформаційно-смісловий), афективний (емоційно-мотиваційний) та конативний (поведінковий). З метою зменшення великої кількості отриманих емпіричних даних та пошуку найбільш істотних змінних у структурі медіарелігійності особистості здійснено факторний аналіз. Окреслено три фактори: смислоутворюючий, суб'єктивного благополуччя та соціальної підтримки. Найбільш значущим виявлено фактор «смислоутворюючий», що акумулює всі переконання досліджуваних щодо картини світу із залученням усіх зазначених сфер особистості (цінності, емоції, думки і поведінка). Такі результати дали підстави стверджувати, що медіарелігійність може бути особистісним ресурсом у подоланні стресових та травматичних життєвих подій. Виявлена тенденція до використання особистостями з високим рівнем медіарелігійності маркерів позитивного змістовного наповнення, а саме рідше акцентують увагу на злості, больових відчуттях, меншою мірою зосереджені на минулому та менше думають про смерть, більшою мірою звертаються до релігійного подолання (молитва, віра тощо).

Реферат (англ)

The thesis presents a scientific theoretical substantiation and an empirical study of personality's media religiosity problem. To conceptualize the outlined problem, the peculiarities of religious discourse, the phenomenon of mass religious communications and their influence on the personality religiosity are analyzed. An integral model of personality media religiosity was created. This model consists of a combination of discursive and psychosocial substructures. The discursive substructure of media religiosity is based on a combination of religious and media discourses (media religious text), and the psychosocial one is represented by a set of personality properties formed as a result of a person's inclusion in religious practice in the media space. Three components are distinguished in the structure of media religiosity: cognitive (informational and semantic), affective (emotional and motivational) and conative (behavioral). In order to reduce the large amount of received empirical data and to find the most significant variables in the structure of personality media religiosity, a factor analysis was carried out. Three factors are outlined: meaning-making, subjective well-being and social support. Such results provided grounds for asserting that media religiosity can be a personal resource in overcoming stressful and traumatic life events. A tendency towards the use of positive meaningful markers by media religious personalities was revealed, namely, they less often focus on anger and pain, focus less on the past and think less about death, and turn more to religious coping (prayer, faith, etc.).

Індекс УДК: , 159.923:316.6, 21:159.9, 21:172.3, 21.009:322

Коди тематичних рубрик НТБ: 15, 15.41, 21.21.21, 21.21.31, 21.41.41

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Концепція медіарелігійності як наслідку функціонування масових релігійних комунікацій

Назва продукції (англ): The concept of media religiosity as a consequence of the mass religious communications functioning

Очікувані результати: Методи, теорії

Галузь застосування: Психологія, Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук

Опис продукції (укр): У дослідженні представлено науково-теоретичне обґрунтування та емпіричне вивчення проблеми медіарелігійності особистості. Медіарелігійність визначено як цілісний концепт, що є новим виміром релігійного життя особистості; форму функціонування релігійності як ціннісної орієнтації особистості, яка практикується та осмислюється у медіасередовищі. Створено інтегральну модель медіарелігійності особистості, яка представлена поєднанням дискурсивної та психосоціальної підструктур та трьома компонентами: когнітивним (інформаційно-смісловим), афективним (емоційно-мотиваційним) та конативним (поведінковим). Створено та апробовано авторський опитувальник медіарелігійності особистості, який пройшов перевірку за низкою психометричних характеристик. Проаналізовано панівні уявлення щодо провідних концептів релігійного дискурсу, психолінгвістичні маркери релігійних новин. Виявлено широкий спектр властивостей, які притаманні особистості, схильній до медіарелігійності на афективному (ціннісна сфера спрямована на збереження та допомогу іншим; домінування тривожних або депресивних емоційних станів, відчуття провини; позитивне ставлення до свого життя), когнітивному (орієнтація на майбутнє; внутрішній ресурсний потенціал для посттравматичного зростання) та поведінковому (використання адаптивних когнітивних та поведінкових стратегій; надмірна схильність до спілкування у соціальних мережах, зловживання у використанні інтернету та гаджетів) рівнях. Емпірично обґрунтовано можливості медіарелігійності як особистісного ресурсу подолання в умовах кризи.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ВНУ імені Лесі Українки

Споживачі продукції: Аспіранти, студенти, викладачі ВНУ імені Лесі Українки

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Навчання студентів і аспірантів

7. Бібліографічний опис

Коструба Н. С. Психологія медіарелігійності особистості: монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 400 с.

Коструба Н. С. Ефективні комунікації як засіб досягнення професійних цілей. Соціально-психологічна компетентність персоналу в сфері публічного управління: монографія. За заг. ред. О. В. Лазорко, Т. В. Федотової. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. С. 92-105.

Коструба Н. С. Психологічні особливості медіарелігійності особистості як наслідку масових релігійних комунікацій. Modern trends in science and practice. Volume 1 : collective monograph. Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2021. p. 155-264. DOI : <https://doi.org/10.51587/9781-7364-13302-2021-005>

Коструба Н.С. Вербальна репрезентація концепту «церква» (за даними асоціативного експерименту). Психолінгвістика. 2018. №23(1). С. 160-174. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1211185> (Web of Science)

Коструба Н.С. Концепт «релігія» у свідомості молоді: психолінгвістичний аналіз. Психолінгвістика. 2020. №27(1). С. 164-180. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2020-27-1-164-180> (Scopus, Q4)

Коструба Н., & Вірна Ж. Вербальна репрезентація концепту «таїнство» у мовній свідомості студентів. Психолінгвістика.

2020. № 28(1). С. 149-167. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2020-28-1-149-167> (Scopus, Q4)

Kostruba N., Fishchuk O., Duchyminska T. Psychological peculiarities of the motivation and value students' commitments at different vocational training stages. *Youth Voice Journal: Young People In Education*. 2021. Vol. 4. P. 7-17. (Scopus, Q4)

Kostruba N. Social Restrictions in the COVID-19 Pandemic As a Traumatic Experience: Psycholinguistic Markers. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2021. № 8(1). С. 28-40. <https://doi.org/10.29038/eejpl.2021.8.1.kos> (Scopus, Q3)

Коструба Н. Текстові повідомлення про здоров'я у релігійному дискурсі: психолінгвістичний аналіз. *Psycholinguistics*. 2021. №30(1). С. 59-82. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2021-30-1-59-82> (Scopus, Q2)

Kostruba, N., Fishchuk, O. (2022). Media Religiosity and War Coping Strategies of Young People in Ukraine. *Journal of Religion and Health*. <https://doi.org/10.1007/s10943-022-01663-w> (Scopus, Q1)

Коструба Н. Концепт «священик» у свідомості української молоді: психолінгвістичний аналіз. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2020. VIII (93), Issue: 229. С. 54-57. <https://doi.org/10.31174/SEND-PP2020-229VIII93-13>

Kostruba N. S. Psychological features and significance of mass religious communications. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2020. VIII (95), Issue: 239. P. 21-23. <https://doi.org/10.31174/SEND-PP2020-239VIII95-05>

Коструба Н. Концепт «гріх» у свідомості молоді: психолінгвістичний підхід. *Психологічний часопис*. 2019. №5(10), С. 35-45. <https://doi.org/10.31108/1.2019.5.10.3>

Коструба Н. Психолінгвістичний аналіз релігійних комунікацій у часи становлення православної церкви України. *Психологічні перспективи*. 2019. №33. С. 163-177. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2019-33-163-177>

Коструба Н. Концепт «молитва» у свідомості молоді: психолінгвістичний аналіз. *Психологічні перспективи*. 2019. №34. С. 65-79. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2019-34-65-79>

Коструба Н. Психічне здоров'я і релігія: роль душпастирської опіки у медичних закладах. *Теорія і практика сучасної психології*. 2020. № 1, Т. 1. С. 112-117. DOI <https://doi.org/10.32840/2663-6026.2020.1-1.21>

Коструба Н. Психологічний аналіз концепту «віра». *Психологічний часопис*. 2020. №6(10). С. 100-106. <https://doi.org/10.31108/1.2020.6.10.10>

Коструба Н. Психологічні особливості взаємозв'язку релігійності та депресії: теоретичний огляд закордонних досліджень. *Габітус*. 2020. № 19. С. 66-70. DOI <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2020.19.11>

Коструба Н. Психологічні маркери релігійних новин як форми масової комунікації. *Психологічні перспективи*. 2020. №36. С. 113-123. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2020-36-113-123>

Коструба Н. Медіа-релігійність як нова форма прояву релігійної свідомості: психологічний аналіз феномену. *Психологічні перспективи*. 2021. №37. С. 83-95. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2021-37-83-95>

Коструба Н. Модель медіа-релігійності особистості: теоретико-методологічні основи. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки*. 2021. № 9. С. 130-138. <https://doi.org/10.30970/PS.2021.9.17>

Коструба Н. Апробація методики дослідження медіарелігійності особистості. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*. 2021. Том 32 (71), № 5. С. 28-33. DOI <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2021.5/05>

Коструба Н. Медіарелігійна активність як чинник психологічного благополуччя особистості. *Психологічні перспективи*. 2021. №38. С. 110-123. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2021-38-110-123>

Коструба Н. Ціннісні орієнтації як чинник медіарелігійності особистості: емпіричний аналіз. *Психологічні перспективи*. 2022. №39. С. 214-229. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2022-39-kos>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 471

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Коструба Наталія Сергіївна (к. психол. н.)

Керівник організації:

Цьось Анатолій Васильович (д. фіз. вих., професор)

Керівники роботи:

Коструба Наталія Сергіївна (к. психол. н.)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.